

Egyetemes vallástörténet, 2017/18. 1. félév

Felkészülést segítő kérdések

Sorolja fel, a vallástudomány milyen szempontok szerint csoportosítja a vallásokat!

Mit jelent az „örök világtörvény vallása” fogalom? Mondjon rá legalább két példát is!

Fejtse ki röviden, milyen kinyilatkoztatás-értelmezés következik abból a szemléletből, amely szerint a “vallás kifejeződött és intézményesült hit”?

Fejtse ki, mi a *hierofánia*!

Tüntesse fel, mire hivatkozva ítélik el az Ószövetség könyvei a vallástörténet által az alábbiak szerint jellemzett kánaánita vallásokat: “Kánaán és Babilon népei sohasem hitték, hogy az isteneket jelképező ábrázolásaik maguk istenek; sohasem borultak le egy szobrot magát imádni. Az ábrázolás az istenség szimbóluma volt... nem azonos az istenekkel.”

Néhány szóban foglalja össze, mit jelent a *homo religiosus* fogalom!

Állítsa szembe az alábbi Bibliai hivatkozást: “nem kell azt gondolnunk, hogy aranyhoz, ezüsthöz vagy kőhöz, emberi mesterség vagy kitalálás faragványához hasonlatos az istenség” (Acs 17,29.) a “vallásos ember” kinyilatkoztatás-értelmezésével!

Összegezze, mit mond a Biblia az özönvíz előtti igaz és hamis vallásosság jellemzőiről!

Írja le a hit vallási rendszerré válásának folyamatát!

Fejtse ki röviden, mit értünk az ókori kelet vallási világának szinkretizmusán!

Minek alapján jött létre a világ az ókori mezopotámiai vallásosság szerint?

Foglalja össze, miért tekintik “vallástörténeti kuriózumnak” az ószövetségi Izrael vallását!

Vázolja néhány mondatban az egyiptomi halottkultusz lényegét!

Milyen fő — a bibliai szemlélettel ellentétes — “tanulssággal” zárul a Gilgames-eposz?

Vázolja néhány szóban, mi volt az Amenhotep/Ehnaton által bevezetett vallásreform lényege!

Néhány szóban vázolja, milyen fejlemények következtek az egyiptomi vallás szerint az emberiség történetének kezdeti, aranykorszaka után?

Mi felelős a gonoszságért a Zarathustra vallás szerint?

Soroljon fel a múlt vallásainak közös jegyeiből legalább 5-öt!

Vázolja néhány mondatban mit mond a Zarathustra vallás a végső ítéletről!

Mire hivatkozva haragudott meg Zeusz az emberre az ókori görög mitológia szerint?

Vázolja Pandóra történetét!

Sorolja fel az ókori római vallásosság két fontos jellemzőjét!

Mi volt a beavatandó feladata az ókori misztérium-kultuszokban?

Vázzolja röviden az ókori római vallás főbb, szemléletbeli jellegzetességeit!

Fejtse ki a *pietas* és a *religio* fogalmak lényegét!

Nevezze meg és sorolja fel az ókori Róma idején legnépszerűbb misztériumkultusz jellemzőit!

Fejtse ki röviden, mi a *dharma*!

Sorolja fel, mi az ember előtt álló négy irány a hindu tanítás szerint!

Ismertesse a világ keletkezésének és elmúlásának körforgását, a hindu vallás szerint!

Milyen szemléletbeli sajátosságra alapul a hindu vallás heterogenitása?

Fogalmazza meg, milyen megoldást kínál a hindu vallás a bűnre?

Miért van szükség a *szamszara*-ra a hindu tanítás szerint?

Mi a bűn a hindu vallás szerint?

Ismertesse a világ keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos hindu elképzelést!

Elemesse részletesen a „bhakti” fogalmát!

Ki volt Krisna és mi volt a küldetése a hindu emlékezet-irodalom szerint?

Mit jelentenek az alábbi nevek, fogalmak ?

- Ahura Mazda
- szanátana dharma
- emanáció
- Bhagavad-gítá
- Pandóra
- Gilgames
- Baál
- bhakti
- reinkarnáció
- szanátana dharma
- Atman
- szent idő
- Bhagavad-gítá

- Mithrasz
- karma
- szinkretizmus
- Capitolium
- Mithra
- Ozirisz
- szent tér
- Él
- Sybilla-könyvek
- Brahman
- móksa
- Mantrák